

zprávy, které st-lka telefonicky obstarávala, byly jednoduché, neboť st-lka v uvedené své vypovědi naopak potvrdila, že nešlo jen o jednoduché rozhovory, nýbrž o důležité příkazy, které musily býti také zaznamenány dříve, než byly sděleny, a jichž včasné provedení bylo v zájmu podniku a náležitě zprostředkování vyžadovalo místních i osobních znalostí.

Z toho, co bylo uvedeno, vyplývá, že žal. úřad pro svůj závěr, k němuž v nař. rozhodnutí dospěl, neměl bezvadný, obsahu spisů odpovídající skutkový podklad, na němž založil svůj výrok, že práce st-lkou vykonávané byly pracemi převážnou měrou podřízenými. Musilo proto nař. rozhodnutí býti zrušeno podle § 6 cit. zákona.

Podle § 40 zákona o ss č. 36/1876 ř. z., kterýžto paragraf platí podle čl. III. odst. 1 písm b) zákona o nss č. 164/1937 Sb. pro stížnosti, jež byly podány před účinností tohoto zákona, avšak v den jeho účinnosti nebyly ještě vyřízeny, tedy také pro tuto stížnost, zamítne-li se stížnost, může býti stěžující si straně uloženo, aby nahradila náklady řízení před nss. Stěžující si strana sama nemá však podle zákona č. 36/1876 ř. z. nikdy nároku na přisouzení útrat, zejména nikoli proti zúč. straně. Následkem toho musil býti uvedený návrh st-lčin zamítnut jako zákonem neodůvodněný.

#### Č. 13.055.

**Policejní věci: I. Československý státní občan smí překročit hranice jen s cestovním pasem vyhovujícím zákonu č. 55/1928 Sb. nebo — za určitých podmínek — s pohraničním průkazem podle vyhlášky min. vnitra č. 66/1928 Sb. — II. Určení způsobu trestu za přestupky podle zákona č. 55/1928 Sb. a jeho výše je v mezích zákonné sazby trestní ponecháno úřadu.**

(Nález z 12. listopadu 1937 č. 2307/35-4.)

V ě c: Jiří B. v Libštejně proti rozh. zem. úřadu v Praze z 16. ledna 1935 o přestupku zákona o cestovních pasech.

V ý r o k: S t í ž n o s t s e z a m í t á.

D ů v o d y: Nálezem okr. úřadu v Chebu z 16. října 1934 byl st-l uznán vinným přestupkem § 1 zákona z 29. března 1928 č. 55 Sb., jehož se dopustil překročením státní hranice 24. září 1934, aniž se mohl vykázati platným osvědčením jej k tomu opravňujícím, a byl mu pro tento přestupek uložen podle § 12 cit. zákona trest vězení v trvání 14 dnů.

Zem. úřad v Praze nař. rozhodnutím nevyhověl odvolání obviněného, poněvadž skutková podstata přestupku kladeného mu za vinu byla prokázána seznáním strážce a jeho vlastním doznáním. K vývodům odvolání podotkl zem. úřad, že skutková podstata přestupku § 1 zákona je dána již překročením hranic bez platného cestovního pasu nebo jiného povolení. K tvrzení, že úřad je povinen nejprve v tomto případě uložit pokutu peněžitou, trest vězení však jen pro případ nedobytnosti pokuty, prohlásil pak žal. úřad, že v daném případě má úřad volnost uložit buď pokutu nebo trest na svobodě.

Jednaje o stížnosti, vycházel soud z těchto úvah:

Proti výroku žal. úřadu o vině je ve stížnosti formulována jen námitka nezákonnosti, kterou st-l spatřuje v mylném výkladu § 1 zákona č. 55/1928 Sb., pro jehož přestoupení byl potrestán. Dovojuje, že podle tohoto ustanovení je cestovního výkazu zapotřebí jen tenkrát, jestliže čsl. státní občan překročí hranici a v cizině cestuje, že tedy pouhé přestoupení hranice bez pasu nezakládá ještě žádný přestupek, jestliže se současně v cizině necestuje, a že tedy v daném případě, třebaže st-l hranici překročil, avšak v cizině necestoval, nýbrž jen způsobem — sankcionovaným v čl. 15 vyhlášky min. vnitřní č. 66/1928 Sb. — po několik málo hodin v sousední bavorské obci poseděl a popil a pak se ihned opět vrátil, není dána skutková podstata přestupku cit. zák. ustanovení. Námitka tato spočívá na nesprávném pojetí cit. zák. ustanovení. V předpisu, že čsl. státní občané smějí překročiti hranici a cestovati v cizině jen s cestovními pasy, nemá spojka »a«, na niž st-l klade důraz, smysl komulativní. jaký jí st-l přikládá, nýbrž smysl disjunktivní. To znamená, že čsl. státní občan potřebuje cestovního pasu jak k překročení hranic, tak i k cestování v cizině. Opačný výklad byl by v přímém rozporu se základním posláním instituce cestovních pasů, jež přece slouží v první řadě k tomu, aby stát mohl vykonávati vliv na překročování státních hranic svými občany a na kontrolu jeho.

Pokud by však st-l svojí poznámkou, že se zdržel jen několik málo hodin v sousední bavorské obci způsobem sankcionovaným v čl. 15 vyhlášky min. vnitřní č. 66/1928 Sb., chtěl snad dovozovati, že touto vyhláškou byla připuštěna výjimka z cit. zákonného ustanovení v ten smysl, že k takto kvalifikovanému překročení hranic a pobytu v cizině není třeba vůbec žádného úředního výkazu, byla-li i tato námitka bezdůvodná, neboť cit. vyhláškou nebyla — a podle její právní povahy ani nemohla — takováto výjimka býti stanovena. Touto vyhláškou byl přísný předpis cit. zákona zmírněn jen v tom směru, že v případech zde vytčených není třeba cestovního pasu, nýbrž stačí pouhý průkaz, resp. osvědčení zde blíže popsané. Neměl-li však st-l, jak sám doznává, ani takového průkazu, resp. osvědčení, pak ani z cit. vyhlášky nemůže pro svoji beztrestnost nic dovozovati.

Všechny ostatní námitky jsou ve stížnosti formulovány jako námitky proti uloženému trestu.

Po této stránce dlužno nejprve zdůrazniti, že podle § 12 zákona č. 55/1928 Sb. trestají se přestupky tohoto zákona trestem na penězích nebo trestem na svobodě. Není tu tedy úřadu — jako v některých jiných zákonech — uloženo, aby primárně uložil trest peněžité a trest na svobodě teprve subsidiárně pro případ nedobytnosti jeho. To znamená tedy, že volba druhu trestu je ponechána volné úvaze úřadu. Ježto pak zákon sám nestanoví směrnice, kdy má úřad zvoliti trest na svobodě a kdy trest peněžité, ani z jeho ustanovení takovéto směrnice vyčísti nelze, není také možno zkonstruovati právní nárok obviněného, aby v konkrétním případě úřad zvolil ten či onen druh trestu. Nepřísluší-li však straně takovýto právní nárok, pak také provedenou volbou nemůže býti zasaženo do subjektivních práv této strany a chybí proto i v daném

případě nezbytný předpoklad § 2 zákona o nss č. 164/1937 Sb., aby nss mohl nař. rozhodnutí v tomto směru přezkoumat.

Zbývají tedy jen námitky proti výši uloženého trestu. Leč v tomto směru zastává nss konstantně a ve shodě se svým nálezem Boh. A 988/21 právní názor, že tento soud může se zabývatí výtkami proti výměře trestu jen potud, pokud výměra ta se nestala v mezích trestního předpisu, a nemůže zkoumatí hodnocení přitěžujících a polehčujících okolností. Bližší určení trestu uvnitř zák. sazby, pro něž směrodatny jsou momenty přiměřenosti a vhodnosti, musí býti ponecháno úřadu. Ježto v daném případě st-l nevytýká, že trest jemu přisouzený překročuje hranici podle cit. zák. ustanovení přípustnou, nemohl se soud zabývatí ani námitkami namířenými proti výši st-li přisouzeného trestu.

### Č. 13.056.

**Pojišťovací právo: \* Závodovým úředníkem ve smyslu § 1 úraz. zákona č. 1/1888 ř. z. jest i úředník, který přichází do styku s technickým zařízením podniku, podrobeného úrazové povinnosti, jen zřídka kdy a není k tomu služebně povinen.**

(Nález z 12. listopadu 1937 č. 2453/35-4.)

V ě c: Úrazová pojišťovna dělnická pro Čechy v Praze proti rozh. zem. úřadu v Praze z 19. března 1935 o úrazovém pojištění.

V ý r o k: Naříkané rozhodnutí se zrušuje.

D ů v o d y: Stěžující si pojišťovna předepsala platebními výměry z 22. dubna 1927 a 2. května 1927 za příspěvková období 1924/I až 1926/II firmě »Primavera«, továrna na nábytek, společnost s r. o. v Českých Budějovicích, z jejího podniku (továrna na nábytek) pojistné příspěvky také ze služebních požitků prokuristy Boh. B. Námitkám, jež firma proti výměrům těm v tomto bodě podala, zem. úřad v Praze nař. rozhodnutím vyhověl a vyslovil, že služební požitky jmenovaného nemají býti započítávány, poněvadž Boh. B. je pouze oprávněn, nikoli však služebně povinen přicházeti do provozních místností; mimo to přichází do nich málokdy (jednou za dva měsíce), a jest jej proto považovati za úředníka administrativního, který nepodléhá pojistné povinnosti podle § 1 úraz. zákona.

Stížnost, vytýkající, že toto rozhodnutí příčí se zákonu, uznal nss důvodnou z těchto úvah:

Na sporu jest otázka, lze-li Boh. B. jako prokuristu a vedoucího úředníka shora řečené továrny na nábytek považovati za závodového úředníka, podléhajícího úrazové pojistné povinnosti podle § 1 úraz. zákona.

Otázku, koho sluší považovati za úředníka závodového podle tohoto zákonného ustanovení, zodpověděl nss ve své konstantní judikatuře (viz na př. Boh. A 5663/26, 7546/28, 7564/28, 10.398/33 a j.) v ten smysl, že za závodové úředníky je pokiádati ty úředníky, kteří